



תת"ע 1868/02/14 - מדינת ישראל נגד מרכוס יעקב

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 1868-02-14 מדינת ישראל נ' מרכוס יעקב
בפני כב' השופטת שרית קריספין-אברהם

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מרכוס יעקב

הנאשם ע"י ב"כ עו"ד אדיר
גולן/קריביצקי

הכרעת דין

<כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות, מכח החזקה למסרב להיבדק, עבירה על סעיפים 62(3), 64(א1) ו-39א לפקודת התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 14.12.13, בסמוך לשעה 03:55, נהג הנאשם ברכב בתל אביב, ברחוב גבעת התחמושת, מכיוון מערב לכיוון מזרח, בסמוך לבית מספר 12 וזאת בהיותו שיכור, לאחר שסירב למסור דגימת נשיפה לבדיקת שכרות, אף שנדרש כדיון.

הנאשם כפר בעבירה המיוחסת לו.

פרשת התביעה

עדת תביעה מספר 1, רס"מ קרן בנימין, מטעמה הוגשו המסמכים הבאים: ת/1 - טופס דין וחשבון, ת/2 - פלט "נישוף", ת/3 - פלטי בדיקות עצמיות וכיול תחילת משמרת, ת/4 - פלטי בדיקות עצמיות וכיול סוף משמרת, ת/5 - תעודת בלון כיול, ת/6 - מזכר

עד תביעה מספר 2, רס"מ חגי קרואל, מטעמו הוגשו המסמכים הבאים: ת/7 - דו"ח הזמנה לדיון, ת/8 - דו"ח עיכוב, ת/9 - הודעה לנהג (ע"פ פס"ד ארביב), ת/10 - דו"ח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות

מסיכום הראיות שהוגשו והעדויות שנשמעו מטעם המאשימה, הרי שלפי גרסתה, השתלשלות העניינים הייתה כדלקמן:

הנאשם נהג ברכב כמפורט לעיל, ע"ת 2 הורה לו לעצור רכבו לבדיקה שגרתית, במחסום משטרתי לאיתור נהגים

עמוד 1

שיכורים ולאחר שהריח ממנו ריח חזק של אלכוהול, ביצע לנאשם בדיקה במכשיר "נשיפון".

בבדיקה, שבוצעה כהלכה רק אחרי מספר רב של ניסיונות ולאחר שהנאשם עוכב כבר לצורך בדיקה במכשיר ה"נשיפון", ניתנה אינדיקציה חיובית לאלכוהול.

העד הודיע לנאשם כי הוא מעוכב לצורך בדיקה במכשיר ה"נשיפון", כאמור ב-ת/7, ת/8 ו-ת/10.

העד ציין כי היה עם הנאשם כל העת והשגיח עליו שלא יאכל, ישתה, יעשן או יכניס דבר מה לפיו או אפו, כנדרש, כמפורט במסמכים הנ"ל.

העד ערך לנאשם מבחן ביצוע (בדיקת מאפיינים), בו נמצאו הממצאים הבאים: הנאשם התנדנד בעמידה, הלך על הקו ביציבות וצלח את מבחן הבאת אצבע לאף.

העד ציין כי הנאשם נראה כמי שנתון תחת השפעת אלכוהול קלה, מפיו נודף ריח קל של אלכוהול והוא מדבר ללא הפסקה.

הנאשם נדרש להיבדק במכשיר ה"נשיפון", משמעות הבדיקה והשלכות הסירוב הוסברו לו והנאשם לכאורה הסכים להיבדק, אך בפועל, סירב, כמפורט להלן, אף שהשוטרים אפשרו להתקשר להוריו, כפי שדרש, טרם תחילת הבדיקה.

בשעה 04:20, בחלוף 25 דקות משעת עצירתו, הועבר הנאשם אל עדת תביעה מספר 1, מפעילת ה"נשיפון".

כמתואר ב-ת/6, הנאשם לא אפשר לעדה להסביר לו את משמעות הבדיקה, קטע את דבריה, סירב להיכנס לניידת המשטרה לצורך ביצוע הבדיקה, דרש לשוחח עם הוריו וגם לאחר שניתן לו, סירב להיכנס לניידת וטען כי הוא מתקשה לנשום.

לבסוף, התרצה הנאשם, נכנס לניידת אך סירב להקשיב לעדה ולבצע את הבדיקה.

הנאשם טען בפני עד תביעה 2, כי הוא חולה אסטמה וביקש להיבדק בבדיקת דם או שתן, כמפורט ב-ת/7.

הנאשם טען כי שתי 3 כוסות בירה שחורה, ברחוב סקולוב בחולון ובהמשך, טען כי שתי 1/3 ליטר בירה, לא אלכוהול, עובר לנהיגה.

בשעה 05:25, בתום הטיפול בו, שוחרר הנאשם.

פרשת ההגנה

הנאשם העיד להגנתו ולגרסתו, אכן נעצר על ידי ע"ת 1 לבדיקה אקראית, זאת ביום גשום וקר, בו היה חולה.

לטענתו, השוטרים צעקו עליו כל הזמן והוא היה בלחץ ולאחר ששוחח עם חבריו והוריו, ביקש לעשות בדיקה אחרת ולא נשיפה, אך השוטרים סירבו.

הנאשם הודה כי בילה לפני כן בבר בראשון לציון, שם שתי בירה או 1/3 בירה, מסוג טובורג, בניגוד לגרסתו כפי

שתועדה בראיות המאשימה וכמפורט לעיל, לפיה, שתה רק בירה שחורה, ברחוב סוקולוב בחולון.
הנאשם טען כי היה עמו משאף אותה עת, אבל מחמת טעות, אמר לעד תביעה 2, כי המשאף בבית.
הנאשם נמנע מלהעיד 2 חברים שבילו עמו עובר לנהיגה והיו עמו ברכב ולדבריו, היו עדים לכל האירוע.

דין והכרעה

כאשר על בית המשפט להכריע בתיק כגון זה, שעניינו נהיגה בשכרות בשל סירוב להיבדק, ההכרעה תיפול על פי התשובה לשאלה האם קיבל הנאשם הסבר התואם את דרישות המחוקק, באשר לבדיקת השכרות וההשלכות של סירוב להיבדק, ולמרות זאת, עמד בסירובו להיבדק.

בנוסף, יכול בית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו, על פי ראיות אחרות, ללא קשר להליך הבדיקה במכשיר ה"ינשוף".

לאחר שעיינתי בראיות המאשימה ושמעתי עדויות הצדדים וסיכומיהם, אני קובעת כי הוכח לטעמי שהנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום וזאת בהסתמך הן על סירובו להיבדק, אף שנדרש כדין והן על סמך ראיות אחרות, כפי שיפורט להלן.

הנאשם הודה בשתיית משקאות אלכוהוליים, עובר לנהיגה.

בבדיקת ה"ינשוף" שנערכה לנאשם, נמצאה אינדיקציה לאלכוהול.

הנאשם כשל חלקית במבחני הביצוע שנערכו לו והעד ציין כי מפיו נדף ריח קל של אלכוהול והתנהגותו הייתה חריגה, בכך שדיבר ללא הרף, כפי שפורט לעיל.

לנאשם הוסברה מהות הבדיקה במכשיר ה"ינשוף" ומשמעות הסירוב להיבדק, כמו גם, משמעות הכשלת הבדיקה בפועל.

טענת ההגנה בסיכומיה, לפיה, לא הוסברה לנאשם המשמעות המשפטית של סירוב לבדיקה, עומדת בסתירה מוחלטת לאמור בסעיף 8 ל-ת/10 ולחקירתה הנגדית של עדת תביעה 1, עמוד 6 לפרוטוקול, שורות 12-3 ואני מעדיפה, ללא היסוס, את גרסת המאשימה בעניין זה.

אין מחלוקת בין הצדדים, כי מכשיר ה"ינשוף" בו נבדק הנאשם, היה תקין במועד האכיפה.

אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם לא ניסה כלל לנשוף בצינור הנשיפה וסירב לשתף פעולה עם מפעילת ה"ינשוף".

טענת הנאשם לפיה, לא יכול היה לבצע את הבדיקה כהלכה, בשל התקף של מחלת האסטמה ממנה הוא סובל, לא עשתה עלי רושם אמין, לא נוכח עדותם של עדי התביעה והתרשמותם מאופן התנהגותו של הנאשם במועד האכיפה ולא

נוכח עדות הנאשם עצמו, מה גם שכאמור לעיל, הנאשם לא ניסה כלל לנשוף.

באשר לסוגיה של בחירת סוג הבדיקה, הרי שהלכתו המחייבת של בית המשפט העליון, הנה, כי סוג הבדיקה ייקבע על ידי השוטר ולא הנבדק.

ברע"פ 8624/11 אליסי נגד מדינת ישראל, קבע כבוד הש' רובינשטיין:

"לעניין הכרעת הדין סבורני, כי אין להתערב בפסק דינו המפורט של בית משפט השלום לתעבורה, שאושר בבית המשפט המחוזי. סעיף 64ב(א1) לפקודת התעבורה קובע כי:

"שוטר רשאי לדרוש מנוהג רכב או מממונה על הרכב, לתת לו דגימה של אויר הנשוף מפיו, לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול ובאיזה ריכוז [...]".

סעיף 64ד(א) לפקודה קובע כי:

"סירב נוהג ברכב [...] שבסעיף 64ב [...] לתת דגימה [...] לפי דרישת שוטר, יראו אותו כמי שעבר עבירה לפי סעיף 62(3) [...]".

קריאת שני הסעיפים - עליהם פסחו טענות המבקש - יחדיו מעלה, כי מקום שהשוטר דרש שתיערך בדיקת "ינשוף", והנהג בחר שלא להיעתר לדרישתו, כמוהו כמי שנהג ברכב בהיותו שיכור. הרשות לדרוש בדיקת נשיפה עומדת לבדה ללא קשר לסוגים אחרים של בדיקות, כגון בדיקת דם. אם מעוניין שוטר לדרוש בדיקה מסוג אחר, כגון בדיקת דם או שתן, בידו לעשות זאת לפי סעיף 64ב(ב), וכך גם בדיקת רוק (לפי סעיף 64ב(א2)). הרשות לדרוש בדיקת "נשיפון" לעצמה - והרשות לדרוש בדיקה אחרת לעצמה. השוטר רשאי לבחור בבדיקה, ואינו כפוף אלא לתנאים ולמגבלות שבסעיפים עצמם, ובודאי לא לסוג הבדיקה שמעוניין בה הנבדק".

חשוב להדגיש, כי בניגוד לנטען בסיכומי ההגנה ולאסמכתאות שהובאו שם, **הנאשם לא ניסה כלל לנשוף במכשיר ה"ינשוף"**, אלא סירב בכל תוקף לבצע את הבדיקה, כך שלא ניתן היה להתרשם אם הוא אכן מתקשה בביצועה, כפי שטוענת ההגנה ובכך, אין לו לנאשם להלין אלא על עצמו.

מטעם ההגנה לא הוצגה כל ראיה התומכת בטענת הנאשם כי הוא חולה אסטמה ומנגד, העידו עדי התביעה, כי הנאשם דיבר ללא הרף, באופן הסותר את הטענה כי הוא מתקשה לנשום או לנשוף.

בנסיבות אלה, לא מצאתי כי הייתה חריגה כלשהי מהנוהל המשטרתי לגבי בדיקת נהגים החשודים בנהיגה בשכרות ועדי התביעה פעלו כדין כאשר סירבו לבקשת הנאשם לבצע בדיקות חלופיות, ללא כל צורך.

בנוסף לכל האמור לעיל, הרי שניתן להרשיע את הנאשם בעבירה של נהיגה בשכרות, גם על סמך ראיות נוספות.

ברע"פ 2419/12 כהן נגד מדינת ישראל, קבע כבוד הש' רובינשטיין:

"לאחר העיון אין בידי להיעתר לבקשה. שאלת אופן הוכחתו של כיוול הינשוף אכן תלויה ועומדת בפני בית משפט זה בעניין שרביט, לצורך מענה מחייב במישור המשפטי הרחב. ואולם, בענייננו מבוססת הרשעת המבקשת גם על נדבכים נוספים (בכללם, כאמור, ההודאה בשתייה, עדות המתנדב וההימנעות מהעדת עדי הגנה רלבנטיים לכאורה)".

ברע"פ 2420/12, מסלאחה נגד מדינת ישראל, קבעה כבוד הש' נאור:

"אשוב ואציין: קבילותו של מכשיר ה"ינשוף" איננה ממין העניין, ככל שבראיות התביעה די כדי להרשיע את המבקש גם בלעדיו. גם בבקשה שבפניי, אלו הם פני הדברים. המבקש הודה בשתיית כוס יין וחצי כוס בירה; הוא כשל בבדיקת המאפיינים; נדף ממנו ריח עז של אלכוהול. כפי שציין אף בית המשפט המחוזי, בכך די כדי להרשיעו, ואין קבילות ה"ינשוף" מעלה או מורידה".

ברע"פ 2964/12 חי נגד מדינת ישראל, קבעה כבוד הש' נאור:

"דין הבקשה להידחות. נסיבותיה דומות לבקשות אחרות מסוג זה שבאו בפני בית משפט זה לאחרונה ונדחו (ראו והשוו: רע"פ 2420/12 מוסטפא נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 3.4.2012), והפרשות הנזכרות שם). בפרט דומות נסיבות המקרה להחלטת השופט רובינשטיין ב-רע"פ 2419/12 כהן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 15.4.2012). בפרשות אלו כולן די היה בראיות התביעה כדי להביא להרשעת המבקש גם ללא צורך בבדיקת ה"ינשוף", ומשכך שאלת קבילותו איננה מעלה או מורידה. כך פני הדברים גם בענייננו. המבקש הודה בשתייתם של 4 משקאות אלכוהוליים, מפיו נדף ריח חזק של אלכוהול, ועד מטעמו העיד כי שתה אלכוהול ברכב, בניגוד לעדותו של המבקש".

ברע"פ 2075/12 בן בסת נגד מדינת ישראל, קבע כבוד הש' ג'ובראן, תוך שהוא מסתמך על פסק דינה של כבוד הש' נאור, המוזכר לעיל:

"דברים אלה יפים, בשינויים המחייבים, אף לענייננו. אף בענייננו, הרשעתה של המבקשת לא התבססה באופן בלעדי על הבדיקה במכשיר הינשוף. כפי שקבע בית המשפט המחוזי, ההרשעה נסמכה גם על כך שהמבקשת נכשלה בחלק מבדיקת המאפיינים שנערכה לה, על כך שהיא הודתה כי שתתה כוס יין וכן על כך שהיא לא סיפקה הסבר לתאונת הדרכים לה גרמה".

ברע"פ 1599/12 קליינר נגד מדינת ישראל, אמר כבוד הש' רובינשטיין:

"לאחר עיון, לא אוכל להיעתר לבקשה. הרשעת המבקש נסבה, בין היתר, על בדיקת הינשוף, אולם אליה הצטרפו כישלונו בבדיקת המאפיינים ונהיגתו הפרועה קודם לכן, ודי באחרונים כדי להרשיעו בעבירת הנהיגה בשכרות:

"האמור בתקנות 169 א ו-169 ב (לתקנות התעבורה, בהן נקבע כי מי שנמצא בגופו ריכוז של 240 מיקרוגרם אלכוהול בליטר נשוף, לכל הפחות, הוא שיכור - א"ר) בא לרבות ולא למעט. הוא אינו בא להוציא מכלל תחולה את מי שהוא שיכור אליבא דכולי עלמא, על-פי ראיות המובאות לפני בית המשפט. הוא, למשל, אינו

בא למנוע הסתמכות על עדות של מי שפוגש בנהג מטושטש הנוהג בזיגזג ימינה ושמאלה ואשר איננו יכול לעמוד על רגליו משנעצר על-ידי השוטר כאשר ריח חזק של אלכוהול נודף מפיו. מערכת ראיות כגון זו יכולה (אך אינה צריכה) להוות ראיה לצורכי הסקת המסקנה בדבר שיכרותו של נהג פלוני אף בהעדר דרך ההוכחה המדעית, שנוצרה כדי להרחיב את המעגל של אלה אשר אותם מקיף האיסור שבתקנות ולמנוע כל ויכוח או חוסר ודאות" (ר"ע 666/86 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(4) 463, 467-468).

ובעניין דומה ציינתי:

"בית המשפט אינו יכול להיות כשלושת הקופים הנודעים, לאטום עיניו, אוזניו ולענייניו אפו, מראות את ההתנהגות, משמוע את הצעקות והקללות, ומהריח את האלכוהול" (רע"פ 9141/11 ביטון נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

ונראה כי הדברים הולמים את עניינינו כלשונם, שכן המבקש הודה בשתיית משקה אלכוהולי, מבחן המאפיינים לא היה תקין בכל הפרמטרים וזאת מלבד הנשיפות, לכן, אין מקום להידרש לשאלת קבילותה של תעודת הכיול, שעה שדי בראיות אחרות כדי להרשיע את המבקש בעבירת הנהיגה בשכרות".

ברע"פ 7826/12 יוספי נגד מדינת ישראל, קבע כבוד הש' רובינשטיין:

"גם לעיצומם של דברים אין מקום להתערבות... הרשעתו של המבקש לא בוססה אך על בדיקת מכשיר הינשוף, כי אם נתמכה גם בריח שנדף מפיו של המבקש. הלכה היא, כי הוכחת נהיגה בשכרות אינה מוגבלת אך לשאלת אמינותן של בדיקות מעבדה, אלא ניתנת להוכחה על סמך ממצאים שונים, דוגמת אלו שפורטו בהכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה (רע"פ 10190/05 בן גורן נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

ברע"פ 5317/12, כץ נגד מדינת ישראל, אמר כבוד הש' שהם:

"בעניינינו, בית המשפט לתעבורה סמך ידו על עדויותיהם של השוטר, ושל מפעיל הינשוף, אשר נמצאו על ידו מהימנות, ומהן עולה כי המבקש נשף דרך האף ולא דרך הפה ובכך הכשיל את הבדיקה. ככל שהדבר נוגע לסירוב להיבדק, נקבע על ידי כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 8624/11 עזרא אליסי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.12.2011):

"... מקום שהשוטר דרש שתיערך בדיקת 'ינשוף' והנהג בחר שלא להיעתר לדרישתו, כמוהו כמי שנהג ברכב בהיותו שיכור. הרשות לדרוש בדיקת נשיפה עומדת לבדה ללא קשר לסוגים אחרים של בדיקות כגון בדיקת דם... השוטר רשאי לבחור בבדיקה, ואינו כפוף אלא למגבלות שבסעיפים עצמם, ובוודאי לא לסוג הבדיקה שמעוניין בה הנבדק".

מובן, אפוא, כי רצונו של המבקש כי תיערך לו בדיקת דם, חרף בדיקת הנשיפה, אינו מעלה ואינו מוריד, ויש לראותו כמי שסירב לבצע את בדיקת הנשיפה (רע"פ 4388/12 אשר וקנין נגד מדינת ישראל [לא פורסם, 05/06/2012]).

יצוין, כי בנוסף להתנהגותו הסרבנית של המבקש, הוא נכשל בבדיקת מאפיינים, דבר היכול לשמש ראיה נסיבתית למצב השכרות, בו היה נתון אותה עת. כפי שציין בית המשפט המחוזי בפסק דינו, קביעותיו של בית המשפט לתעבורה, התבססו לא רק על סירובו של המבקש לבצע בדיקת ינשוף, אלא גם על כשלון חלקי בבדיקת המאפיינים (ריח חזק של אלכוהול מפיו של המבקש); על כשל במבחני הביצוע בהליכה על קו; ועל הודאתו של המבקש בשתיית אלכוהול".

דהיינו, ניתן לראות כי בית המשפט העליון קובע בפסיקה עקבית כי די בכך שנהג הודה בשתיית משקה אלכוהולי טרם הנהיגה, בריח אלכוהול שנודף מפיו ובכך שלא העיד להגנתו או נמנע מלביא עדי הגנה רלוונטיים מטעמו, בכדי להרשיעו בעבירה של נהיגה בשכרות.

במקרה שבפני, הנאשם הודה משקה אלכוהולי עובר לנהיגה, סתר עצמו בנוגע לסוג המשקה, הכמות ששתה והמקום בו שתה, כשל חלקית במבחני הביצוע שנערכו לו, תוך שהעד מציין כי מפיו נדף ריח קל של אלכוהול והוא נראה כמי שנתון תחת השפעת אלכוהול קלה ונמנע מלהעיד את חבריו, שהיו עמו ברכב ועמם בילה גם לפני כן.

בנסיבות דומות, בהן הועלתה טענה בדבר קושי להיבדק בשל מחלת אסטמה, קבע כבוד הש' רובינשטיין, ברע"פ **6084/11, פרוקופץ נגד מדינת ישראל:**

"השאלות העקרוניות לכאורה שהעלה המבקש, כבודן במקומן, אך אינן מחייבות הכרעה בענייננו. בית משפט השלום לתעבורה פסק כי ניתן לקבוע כי המבקש נהג בשכרות גם מבלי להידרש לסירובו להיבדק, שכן יש בצירוף הודייתו כי שתה משקאות אלכוהוליים יחד עם בדיקת המאפיינים שנערכה לו וריח האלכוהול שנדף מפיו, כדי לקבוע שנהג שיכור ברכבו".

מכל האמור לעיל, אני קובעת כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה, והוכיחה, ברמה הנדרשת במשפט פלילי, כי הנאשם נהג בשכרות, וזאת הן מכוח החזקה הקבועה בחוק, בשל סירוב להיבדק והן על סמך ראיות נוספות, כפי שפורטו לעיל.

ניתנה היום, ז' אלול תשע"ד, 02 ספטמבר 2014, במעמד ב"כ הצדדים.